

Informationskampagne vedr. kontrol af VA-godkendelser og VA-mærkning

Erhvervs- og Byggestyrelsen kommer på kontrolbesøg i september og oktober 2011

Vi kontrollerer, om vandhaner, vandbehandlingsfiltre og andet udstyr til håndtering af drikkevand er korrekt VA-godkendt og -mærket

Markedsovervågningen af byggevarer har til formål at sikre, at de produkter, der markedsføres og sælges i Danmark, er sikre og sunde, og at de erhvervsdrivende har styr på dokumentationen, så der opnås en fair konkurrence på markedet.

Dette materiale indgår i en informationsindsats, som har til formål at informere om de regler, der gælder på VA-området, og om den kommende kontrol og de konsekvenser, det kan have, hvis reglerne ikke overholdes. Informationsindsatsen gennemføres i samarbejde med brancheforeningerne på området.

I september og oktober måned vil Erhvervs- og Byggestyrelsen i samarbejde med Dansk Standard gennemføre kontrolbesøg, som vil rette sig mod hele området for obligatoriske VA-godkendelser og kontrol af de nye mærkningsregler, men der vil være særligt fokus på vandbehandlingsanlæg, hvor der er indført nye krav i foråret 2011.

I henhold til bygningsreglementets (BR10) kapitel 8.4.1, stk. 6 skal byggevarer, der indgår i eller tilsluttes drikkevandsinstallationer, have en VA-godkendelse for at overholde de sundhedsmæssige krav til drikkevandets kvalitet, jf. drikkevandsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1449 af 11. december 2007). En VA-godkendelse betyder, at byggevareren er testet for afgivelse af sundhedsfarlige stoffer, fx bly og cadmium, samt er godkendt og dermed lovligt kan indgå i eller tilsluttes drikkevandsinstallationer.

Producenter, importører og forhandlere har pligt til at sikre sig, at deres byggevarer har en VA-godkendelse, inden de markedsføres og sælges i Danmark, jf. markedskontrolbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1075 af 10. november 2008).

VA-godkendelsesordningen indebærer i dag, at alle komponenter i kontakt med drikkevand (herunder vandfiltre) fra drikkevandsforsyningen og helt frem til det tilsluttede apparat (fx en kaffeautomat eller en espressomaskine) altid skal have en VA-godkendelse, når apparatet er tilsluttet drikkevandsforsyningen. Selve apparatet, herunder filtre inde i apparatet, som kommer i

kontakt med drikkevandet, vil være omfattet af reglerne om sundhedsmæssige krav til materialer og genstande i kontakt med fødevarer. Som tidligere nævnt er dette blevet præciseret i den senest reviderede vejledning om VA-godkendelse af vandfiltre.

VA-godkendelsesordningen sikrer dermed, at forbrugeren ikke indtager farlige stoffer eller bakterier med vand – koldt som varmt – der har været igennem et drikkevandsfilter.

ETA-Danmark A/S udsteder VA-godkendelserne på vegne af Erhvervs- og Byggestyrelsen. Enoversigt over de produkter, som er henholdsvis underlagt og undtaget kravet om VA-godkendelse, fremgår af ETA-Danmark A/S' hjemmeside (www.etadanmark.dk). På ETA-Danmark A/S' hjemmeside kan man læse mere om VA-godkendelsesordningen.

Nye mærkningsregler

Fra 15. juni 2011 blev det obligatorisk at mærke sit produkt med VA-symbolet og nummeret på den tilhørende VA-godkendelse.

Det er kun de produkter, der skal have en obligatorisk VA-godkendelse, der skal mærkes.

Mærkningen skal udover VA-symbolet indeholde fabrikantens navn eller logo samt nummeret på VA-godkendelsen.

Denne mærkning skal anbringes på enten produktet, en label, emballagen eller ledsagende dokumentation i emballagen. Den skal desuden være synlig.

Du kan læse mere om mærkningsreglerne i bekendtgørelse 1375, som du finder på www.byggevaerainfo.dk.

Vandbehandlingsanlæg

Nye regler for vandbehandlingsanlæg

Der findes i dag 3 forskellige typer VA-godkendelser for vandbehandlingsanlæg, hvor de 2 typer godkendelser er obligatoriske, og den sidste type er frivillig og kun udstedes til filtre, hvor vandet ikke bruges til nogen form for drikkevand – koldt som varmt. Behandlet vand, der anvendes til varmdriksautomater (kaffe og te), hvor vandet opvarmes til min. 90 °C, betragtes ikke længere som teknisk vand og skal derfor have en obligatorisk VA-godkendelse, der som minimum indeholder en toksikologisk test. Det betyder også, at der ikke længere kan tilsluttes en isterningemaskine, hvis filtret ikke er godkendt til drikkevand.

VA-godkendelse type 1 – drikkevand

Vandbehandlingsanlæg, der skal anvendes til enhver form for drikkevand eller koldt vand til fødevarer fremstilling, skal testes både toksikologisk og bakteriologisk.

VA-godkendelse type 2 – opvarmet vand til varmdriksautomater

Denne type VA-godkendelse udstedes til vandbehandlingsanlæg, der udelukkende anvendes foran kaffe- og teautomater, hvor vandet opvarmes til 90 °C.

Disse anlæg er fritaget for den bakteriologiske test. Dette betyder også - i modsætning til tidligere - at isterningemaskiner ikke kan tilsluttes denne type anlæg, da de ikke har gennemgået en bakteriologisk test.

VA-godkendelse type 3 – frivillig

Denne type VA-godkendelse udstedes typisk til vandbehandlingsanlæg, der anvendes til at blødgøre teknisk vand, fx til udstyr til varmt brugsvand, bruserarmaturer og lignende samt udstyr, der ikke bruges til drikkevand- koldt som varmt. Denne type VA-godkendelser vil ikke indgå i markedsovervågningen.

Vedligeholdelse af vandbehandlingsanlæg

Vedligeholdelse af vandbehandlingsanlæg skal ske efter de betingelser, der er fastsat i VA-godkendelsen og meddelt af leverandøren.

Regenerering af vandbehandlingsanlæg

Vandbehandlingsanlæg, der regenereres regelmæssigt, vil være omfattet af betingelserne i den relevante VA-godkendelse. Hvis virksomheden regenererer andre firmaers filtre, skal dette ske efter godkendelsesindehaverens anvisninger.

Bortskaffelse af vandbehandlingsanlæg

Hvad angår spørgsmålet om håndtering af vandbehandlingsanlæg (vandfiltre) efter brug, findes der ikke nogen særskilt vejledning. Anlæggene er underlagt de generelle regler i affaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1632 af 21. december 2010). Det er i henhold til denne bekendtgørelse kommunen, som skal afgøre, om anlæggene er genanvendelige, farlige, forbrændingsegne eller noget helt fjerde. Hvis ikke filtrene er omfattet af en indsamlings- eller anvisningsordning, skal kommunen lave en konkret anvisning baseret på en konkret vurdering af affaldets egenskaber.

Hvad skal du være opmærksom på?

Som forhandler eller importør...

...skal du være opmærksom på, hvilke produkter der kræver en VA-godkendelse. Det er ulovligt at sælge en vandhane, en tilslutningslange eller et blødgøringsfilter uden den lovpligtige VA-godkendelse.

Du skal også være opmærksom på de nye mærkningsregler.

Efter d.15. juni 2011 skal der være mærkning på alle produkter, der har en lovpligtig VA-godkendelse.

På mærkningen skal der være angivet et VA-godkendelsesnummer, som gør det muligt at kontrollere, hvad produktet er godkendt til, på www.etadanmark.dk

Du og dine kunder kan også tjekke vandhanerne på www.godkendtevandhaner.dk

Som håndværker/vvs-montør...

...skal du være opmærksom på de nye mærkningsregler, når du indkøber og monterer udstyr i forbindelse med drikkevand og kaffemaskiner.

Vandhaner og blødgøringsfiltre skal have den rigtige VA-godkendelse, når du sætter dem op.

Du skal være opmærksom på, at det for vandbehandlingsanlæg ikke længere er lovligt at tilslutte en isterningemaskine på røret til kaffemaskinen, hvis anlægget ikke er godkendt til drikkevand!

Du kan også vejlede kunderne om, at byggevarer, som kommer i kontakt med drikkevand, skal VA-godkendes, og at man kun skal købe fx vandhaner, som er VA-mærkede. Som forbruger kan man også selv tjekke sine vandhaner på www.godkendtevandhaner.dk.

Markedsovervågning

Markedsovervågningen vil bestå af en informationskampagne, der gennemføres i samarbejde med de relevante brancheforeninger og på udvalgte hjemmesider. Derudover vil der blive gennemført en række kontrolbesøg hos leverandører og forhandlere. Disse kontrolbesøg vil blive udvalgt på stikprøvebasis, og der gennemføres ca. 30 besøg.

Et kontrolbesøg vil blive gennemført som et uanmeldt interviewbesøg hos forhandleren eller leverandøren, som afrapporteres til Erhvervs- og Byggestyrelsen. Styrelsen følger op på afrapporteringen overfor virksomheden, enten i form af en partshøring, hvor styrelsen beder virksomheden om at fremsende bemærkninger til afrapporteringen eller dokumentation for overholdelse af reglerne, eller i form af en afslutningsskrivelse, hvis kontrolbesøget viser, at der ikke er behov for opfølgning fra Styrelsens side.

Besøgene vil blive gennemført i september og oktober måned 2011 og vil være fordelt geografisk over hele landet, både hos traditionelle forhandlere, livsstilsbutikker og internethandelssteder.

Kontrolbesøgene vil dække alle produkttyper, som er underlagt kravet om VA-godkendelse. Der vil være fokus på VA-mærkningen af produkterne, men også på de obligatoriske VA-godkendelser for vandbehandlingsanlæg. Kontrollen vil omfatte de produkter, den besøgte virksomhed forhandler, og gennemgangen vil omfatte både produkternes VA-godkendelser, VA-mærkningen og markedsføringen.

Sanktioner

Erhvervs- og Byggestyrelsen har en række sanktionsmuligheder, hvis der i forbindelse med kontrollen konstateres manglende VA-godkendelse, VA-mærkning eller manglende dokumentation.

Styrelsen kan påbyde:

- tilbagetrækning af varen, dvs. et stop for salg og markedsføring
- tilbagekaldelse af varen, dvs. krav om tilbagekaldelse af allerede solgte eller leverede byggevarer fra markedet
- fjernelse af byggevarer, hvis den allerede er indbygget.

Til brug for sagsbehandlingen kan styrelsen:

- kræve, at virksomhederne fremskaffer alle relevante oplysninger
- få dokumentationen gransket af en faglig ekspert
- få afprøvet byggevarer hos et godkendt laboratorium.

Derudover kan styrelsen politianmelde virksomheden, ligesom styrelsen kan offentliggøre resultatet af den gennemførte kontrol, herunder navnet på de konkrete byggevarer og de virksomheder, som har overtrådt reglerne.

Ovenstående er udførligt beskrevet i bekendtgørelse nr. 1075 af 10. november 2008 om markedsføring, salg og markedskontrol af byggevarer som ændret ved bekendtgørelse 1375.